

NOTERT

MUSEUMSNYTT

Stolleken fortsetter

Uken er ikke komplett uten en direktørnyhet eller tre fra museumslivet. Den foreløpig siste er at Martin Clark slutter som leder for Bergen Kunsthall etter fire år. Han skal overta roret ved Camden Arts Center i London. Bodil Børset forlater på sin side Hamsunsenteret på Hamarøy, som hun har ledet siden starten i 2009. Børset blir direktør for Kulturrådets nye seksjon for kreativ næring i Trondheim. I tillegg noterer vi at direktør Karin Hindsbo tar med seg sin kommunikasjonssjef over fjellet når hun flytter fra Kode i Bergen til Nasjonalmuseet. Eirik Kydland er også medredaktør for den utmerkede musikkårboken Eno, så nå ser vi frem til at neste nummer lanseres på Vestbanen.

HURVIN ANDERSON: PETER'S SERIES: BACK, 2008. FOTO: THOMAS DANE GALLERY

HEDER & ÆRE

Slutt på ungdomstvangen

Turnerprisen er trolig den mest omtalte kunstprisen i verden. I år har utdelerne fjernet den øvre aldersgrensen på 50 år, og to av de fire nominerte er folk som ellers ville vært for gamle. 52-åringen Hurvin Anderson maler blant annet scener fra barndommens frisørsalong. Lubaina Himid (62) går satirisk og fargerikt til verks i sin utforskning av svart historie. Tyske Andrea Buttner (45) er nominert blant annet for en bugnende utstilling med den talende tittelen *Gesamtzusammenhang – Totalsammenheng*. Og 44-åringen Rosalind Nashashibi er nominert for sine videoer om hvordan vi bor sammen, blant annet på Gaza.

MORGENBLADET PRESISERER

Tre arkitekter i Stjørdal

Morgenbladet kom forrige uke i skade for å gi inntrykk av at Kulturhuset Kimen i Stjørdal var tegnet av Reiulf Ramstad Arkitekter (RRA) alene. Huset er et samarbeid mellom RRA, Lusparken arkitekter og Jan Støring Arkitekter.

INTERVJU

Kulturen sett fra BI

KULTURMELDINGEN *Argumentet om at vi skal ha kultur for kulturens skyld, er veldig vanskelig å selge når man skal kutte i statsbudsjettet, sier professor Anne-Britt Gran.*

EMIL FLATØ OG
KATINKA HUSTAD (FOTO)

Vi kommer sikkert ikke til å være enige i alt, men enighet er heller ikke det vi skal søke i denne første fasen, sa kulturminister Linda Helleland (H) under åpningstalen for arbeidet med en ny kulturmelding på Det Norske Teatret onsdag.

En stortingsmelding om kultur har vi ikke fått siden 2003 her til lands, og det er en anledning til å se på politikken for alle kulturfelt, overordnet og i sammenheng.

Ikke forlikt. Som bestilt ble det ingen enighet på konferansen onsdag. På den ene siden var det hjemmekoselige paneler om kultur og næringsliv, hvor Sparebankstiftelsens André Støylen satt og snakket om hvordan stiftelsen enorme pengesekker først og fremst er et supplement til «vaffeljernet» i det lokale kulturlivet rundt omkring. Og kunstneren Pia Myrvold, som vil lage solcelleskulpturer for søsteren til Qatars øverste leder, slo et slag for «intellektuell kapitalutvikling».

Så kom den svenske journalisten Mustafa Can og leverte et sitrende angrep på kulturministerens «smått reaksjonære» og «bondske» julehilsen på Facebook i fjor («Vær stolt av det norske!»), og Høyres samarbeid med Frp som et eksempel på «forakt for kulturen».

Autonomi. BI-professor Anne-Britt Gran, som har utdannet en generasjon med kulturadministratorer gjennom studieprogrammet kultur og ledelse, har også taklet sin dose meningsbryning. Da hun flyttet fra teatervitenskap på Blindern til Institutt kultur og kommunikasjon på BI, forteller hun at hun en gang opplevde å få øl i hodet på Kunsternes hus. Men sånn cirka siden Iphonen og strømmetjenestenes inntog for ti år siden, sier hun at hun har

hatt mye lettere for å bli hørt med et av sine kjerneargumenter: kulturens autonomi – tanken om kunsten som en fri sfære med egenverdi – var en lang historisk parentes. Nå er ikke spørsmålet om, men hvordan, den blir et instrument for andre politiske og samfunnsmessige mål. Hun kaller denne prosessen «dedifferensiering», en reversering av modernitetens strenge skiller mellom felter som kunst, vitenskap og politikk.

I dag er Anne-Britt Gran sekretær for regjeringens Næringspolitisk[e] råd for kulturelle og kreative næringer, og holder forelesninger på regjeringkonferanser om fremtidens kulturpolitikk, hvor hun tegner skriften på veggen: «blir det mer eller mindre penger til kulturen i årene som kommer», spør hun retorisk, og svarer: «mindre». Mer eller mindre digitalisering? Mye mer, noe som fratir myndighetene kontroll over kulturpolitikken.

– Er det en dystopi du leverte fra tallerstolen?

– Hvis man er absolutt forsvarer av kunstens autonomi og absolutt armlengdes avstand, så høres det kanskje slik ut. Jeg mener det er en historisk tid som er i ferd med å ebbe ut. Kulturen er så innvevd i retorikk om kreativ næring, kulturbasert reiseliv og sponsorenes brandingstrategier at sektorens grenser stadig utviskes.

Estetikens udødelighet. Anne-Britt Gran mener likevel ikke at kulturformene blir borte.

– Vi har jo hatt teater, musikk og billedkunst før vi fikk en autonom kunstinstitusjon og en statlig kulturpolitikk, men da hadde de helt andre funksjoner. Bestillingsverkene i middelalderen og renessansen var detaljregulert av paver og fyrster: hvordan man skulle male og bygge og gjøre ting. Likevel er det alltid en estetisk kvalitet som overlever.

– Du snakker om tidligere former for instrumentalisert kultur: den katolske kirkens overdådige friser, totalitære

staters propaganda. Hvem instrumentaliserte kulturen, for hva, i dag?

– Kreativ næring-diskursen, det at denne næringen skal tjene penger og bidra til BNP og sysselsetting, det er instrumentalisering. Dette skjer jo i hele Europa, vi bare ligger litt bak og har litt unntakstilstand på grunn av oljen.

Rike onkler. – Når det kommer til sponsing, som jeg har forsket mye på, har utviklingen gått fra at man har vært litt «veldig onkel» – man bare gir penger, også gjør man ikke så mye ut av

NY KULTURMELDING

➔ Norge har ikke fått en overordnet kulturmelding siden Valgjerd Svarstad Haugland (KrF) var kulturminister i 2003. Den gang var noe som kunne minne om digitalisering nevnt med ett ord: «elektronisk bevaring».

➔ Onsdag var det oppstartskonferanse for den nye meldingen, og de teknologiske endringene som endrer kulturen på alle plan – kunst, forbruk, distribusjon – var et sentralt tema.

➔ Kultur og næring var et annet, i tråd med regjeringens satsing.

➔ Det forventes at meldingen vil presenteres for Stortinget i 2019.